LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
Teisės akto projekto lydraštis
2026-10-23 Nr. G-11034

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01103 Vilnius, tel. +370 631 13112, el. p. sumin@sumin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIO KELIŲ FONDO ĮSTATYMO NR. XV-372 PREAMBULĖS, 3, 4 IR 5 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Susisiekimo ministerija) parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Valstybinio kelių fondo įstatymo Nr. XV-372 preambulės, 3, 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

1. Įstatymo projektu sprendžiama problema ir Įstatymo projektą rengti paskatinusios priežastys

Lietuvos Respublikos Valstybinio kelių fondo įstatymo (toliau – VKFĮ) priėmimą paskatinusios priežastys susijusios su ilgamečiu nepakankamu valstybinės reikšmės kelių infrastruktūros finansavimu ir poreikiu bei būtinybe skubiai imtis priemonių:

- valstybinės reikšmės keliams atkurti iki būklės, kuriai esant būtų galima įprasta jų priežiūra ir plėtra;
- siekiant valstybinės reikšmės kelius pritaikyti valstybės gynybiniams pajėgumams ir civilinei saugai stiprinti;
- aplinkkeliams tiesti.

VKFĮ 3 straipsnio 1 dalyje numatyta Valstybinio kelių fondo (toliau – Fondas) paskirtis, o VKFĮ 3 straipsnio 2 dalyje nustatyti Fondo tikslai, susiję išimtinai su poreikiu finansuoti kelių atkūrimą, pritaikymą gynybiniams pajėgumams ir civilinei saugai stiprinti bei finansuoti aplinkkelių tiesimą. Tačiau, norint pasiekti VKFĮ 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas siektinas kelio dangos būklės indeksų reikšmes bei atsižvelgiant į Fondo sukūrimą paskatinusias priežastis, būtina išplėsti Fondo tikslus – numatyti galimybę Fondo ištekliais finansuoti kitas gyvybiškai svarbias su valstybinės reikšmės kelių infrastruktūra susijusias veiklas.

Valstybinės reikšmės keliams atkurti nepakanka Fondo lėšomis finansuoti tik valstybinės reikšmės kelių rekonstrukciją, kapitalinį remontą, kelio taisymą (remontą). Būtina užtikrinti, kad šiems darbams atlikti Fondo lėšomis būtų galima finansuoti ir kitas susijusias veiklas, pavyzdžiui, kelių projektavimą, projektų ekspertizes, kelių tiesimo ir taisymo (remonto) priežiūros darbų techninę kontrolę, specialiuosius tyrimus, laboratorinius darbus, kelio statinių statybos techninę priežiūrą, projektų vykdymo priežiūrą, kadangi šios veiklos neišvengiamai susijusios su kelių atkūrimo darbais. Siekiant teisinio aiškumo Įstatymo projektu siūloma šias veiklas aiškiai įvardyti kaip galimas finansuoti Fondo lėšomis. Jeigu šių susijusių veiklų finansavimas nebūtų užtikrintas dėl galimo biudžeto lėšų trūkumo, valstybinės reikšmės kelių valdytoja – akcinė bendrovė „Via Lietuva“, kuri yra Fondo valdytoja, negalėtų siekti ir vykdyti VKFĮ numatytų tikslų.

Atsižvelgdama į 2021–2030 m. nacionalinio pažangos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“, tikslus ir uždavinius, 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos susisiekimo plėtros programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. kovo 16 d. nutarimu Nr. 245 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos susisiekimo plėtros programos

patvirtinimo“, numatytas spręstinas problemas ir siekiamus rezultatus ir į 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos susisiekimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 10-001-05-03-01 „Gerinti susisiekimą kelių transportu“ aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2022 m. rugsėjo 9 d. įsakymu Nr. 3-432 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos susisiekimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 10-001-05-03-01 „Gerinti susisiekimą kelių transportu“ aprašo patvirtinimo“, įgyvendinimą, valstybė ketina kelių transporto infrastruktūros plėtros, modernizavimo, atkūrimo ir priežiūros projektams įgyvendinti pasitelkti viešojo ir privataus sektorių partnerystės modelį. Šiam tikslui įgyvendinti bus tvirtinama viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų, įgyvendinamų valstybinės reikšmės kelių infrastruktūros srityje, programa, kuriai vykdyti taip pat bus reikalingas tvarus finansavimas. Atsižvelgiant į tai, Įstatymo projekte siūloma numatyti papildomą Fondo tikslą – finansuoti valstybinės reikšmės kelių valdytojo pagal viešojo ir privataus sektorių partnerystės sutartį mokamą atlygį. Įstatymo projekte numatyta galimybė Fondo lėšomis finansuoti viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdais įgyvendinamus valstybinės reikšmės kelių infrastruktūros projektus (finansuoti viešojo subjekto mokamą atlygį) yra svarbi, kadangi viešojo ir privataus sektorių partnerystė leidžia įgyvendinti kelių infrastruktūros projektus efektyviau, dalinantis rizika su privačiu subjektu. Sudarius sąlygas Fondo lėšomis finansuoti viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdais įgyvendinamus valstybinės reikšmės kelių infrastruktūros projektus, bus galima sparčiau siekti VKFĮ 3 straipsnyje numatytų VKFĮ tikslų, susijusių su VKFĮ preambulėje aptartais ypatingos valstybinės svarbos eismo saugumo, šalies nacionalinio saugumo, ekonomikos konkurencingumo, susisiekimo patogumo ir regionų pasiekiamumo uždaviniais. Įstatymo projekte numatyta galimybė taikyti abu viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdus: koncesiją ir valdžios ir privataus subjektų partnerystę. Šių būdų taikymas yra paplitęs tarptautinėje praktikoje vykdant kelių infrastruktūros projektus, todėl yra tikslinga juos abu numatyti ir Įstatymo projekte.

VKFĮ 3 straipsnyje nustatytų Fondo tikslų neįmanoma pasiekti be įrangos ir priemonių, skirtų valstybinės reikšmės kelių saugumui, ilgaamžiškumui ir kelių gadinimo prevencijai užtikrinti. Prie tokios įrangos priskiriamos svėrimo, kelių dangos būklės matavimo, eismo dalyvių priežiūros (kontrolės), eismo valdymo ir reguliavimo priemonės. Todėl VKFĮ 3 straipsnį siūloma papildyti nauju tikslu – numatyti galimybę finansuoti tokios įrangos ir priemonių įsigijimą, įrengimą. Įranga ir priemonės, skirtos kelių ilgaamžiškumui užtikrinti ir kelių gadinimo prevencijai, sudaro sąlygas efektyviai naudoti Fondo lėšas ir sparčiau siekti VKFĮ 3 straipsnyje numatytų VKFĮ tikslų, susijusių su VKFĮ preambulėje aptartais ypatingos valstybinės svarbos eismo saugumo, šalies nacionalinio saugumo, ekonomikos konkurencingumo, susisiekimo patogumo ir regionų pasiekiamumo uždaviniais.

Vienas iš VKFĮ 3 straipsnyje įtvirtintų tikslų – finansuoti valstybinės reikšmės aplinkkelių tiesimą. Įstatymo projektu siūloma papildyti šią nuostatą, siekiant, kad iš Fondo lėšų būtų galima finansuoti ne tik aplinkkelių, bet ir naujų valstybinės reikšmės kelių tiesimą. VKFĮ preambulėje aptartos VKFĮ priėmimo priežastys nulemia poreikį Fondo lėšomis finansuoti ne tik aplinkkelių tiesimą ir valstybinės reikšmės kelių atkūrimą, bet ir naujų valstybinės reikšmės kelių tiesimą. VKFĮ preambulėje, be kita ko, nurodoma, kad kelių priežiūrai ir plėtrai reikia daugiau lėšų, negu skiriama per biudžetinius metus, ir nepakankamas valstybinės reikšmės kelių tinklo finansavimas kelia grėsmę ne tik eismo saugumui, bet ir šalies nacionaliniam saugumui, ekonomikos konkurencingumui, susisiekimo patogumui ir regionų pasiekiamumui, o valstybinės reikšmės keliai susiję su gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų įgyvendinimu. Nacionalinio saugumo tikslais gali reikėti ne tik atkurti esamus valstybinės reikšmės kelius, bet ir nutiesti naujus kelius, vedančius į nacionaliniam saugumui svarbius naujus objektus. Siekiant užtikrinti ekonomikos konkurencingumą, gali kilti poreikis nutiesti naujus kelius, vedančius į svarbius šalies ekonomikai objektus, pavyzdžiui, naujas laisvąsias ekonomines zonas.

VKFĮ 5 straipsnis nustato Fondo lėšas ir jų surinkimo, administravimo principus. Šio straipsnio 6 dalyje reglamentuojama, kad Fondo valdytojas perveda į Fondo sąskaitą Fondo valdytojo gautas pajamas. Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad 5 straipsnio 1 dalies 7–10 punktuose nurodytas lėšas, atskaičius Fondo nuostatuose nustatytas šio straipsnio 1 dalies 7 punkto b papunktyje

nurodytų Fondo valdytojo pajamų surinkimo sąnaudas, į Fondo sąskaitą kas ketvirtį perveda Fondo valdytojas Fondo nuostatuose nustatyta tvarka. Įsigaliojus šiam pakeitimui Fondo valdytojas galės pervesti surinktas pajamas už kelių rinkliavą į Fondo sąskaitą, atskaičius Fondo valdytojo patirtas šių pajamų surinkimo sąnaudas, kurių rūšys bus nustatytos patikslintuose Fondo nuostatuose, ir atsiskaityti su paslaugų teikėjais už paslaugas renkant kelių rinkliavą.

2. Įstatymo projektu siūlomo teisinio reguliavimo esmė – problemos sprendimas

Įstatymo projekto tikslas – patikslinti VKFĮ preambulę, 3, 4 ir 5 straipsnių nuostatas, siekiant užtikrinti efektyvesnį Fondo veikimą bei platesnes galimybes finansuoti valstybinės reikšmės kelių infrastruktūros atkūrimą ir plėtrą.

Įstatymo projektu siūloma išplėsti Fondo tikslus ir sudaryti galimybę Fondo lėšomis finansuoti ne tik valstybinės reikšmės kelių atkūrimo, pritaikymo valstybės gynybos bei civilinės saugos poreikiams ir aplinkkelių tiesimo darbus, bet ir su šių projektų įgyvendinimu tiesiogiai susijusias veiklas bei naujų kelių tiesimą. Taip pat siūloma sudaryti teisines prielaidas Fondo lėšomis finansuoti viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdais įgyvendinamus valstybinės reikšmės kelių infrastruktūros projektus, įrangos ir priemonių, skirtų valstybinės reikšmės kelių ilgaamžiškumui užtikrinti, įsigijimą, įrengimą.

Įstatymo projekto uždavinys – užtikrinti efektyvų ir skaidrų kelių finansavimo mechanizmo veikimą, norint laiku pasiekti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2026 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 675 „Dėl Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“ patvirtintame Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane nustatytus rodiklius, vienas iš kurių yra „2028 m. ne mažiau kaip 61 proc. asfaltuotų kelių Lietuvoje atitiktų dangos būklės indekso (DBI) reikalavimus“.

3. Pasiūlymų įgyvendinimo mechanizmas, kaštai ir nauda

Įstatymo projekto nuostatoms įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

4. Rodikliai, kurie bus stebimi

Įstatymo projekto rodiklių stebėjimas nėra numatomas.

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos[1] nuostatų įgyvendinimas (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Įstatymo projektu įgyvendinamos šios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatos: (*nurodomos programos nuostatos ir punktas ar papunktis, kuriame jos nurodytos*).

☒ Įstatymo projektas neprieštarauja Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

6. Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimas ir (ar) įgyvendinimas (pažymimas tinkamas variantas)

☒ Įstatymo projektu neperkeliamos ir neįgyvendinamos Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos.

7. Notifikavimas[2] Europos Komisijai (pažymimas tinkamas variantas)

☒ Įstatymo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.

☐ Įstatymo projektas notifikuotinas Europos Komisijai.

8. Pranešimo Europos Komisijai teikimas[3] (pažymimas tinkamas variantas)

---

[1] Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2026 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. XV-1157 „Dėl Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

[2] Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

[3] Informacijos ir pranešimų apie nustatomus Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus, taikomus teisės teikti paslaugas įgijimui ar paslaugų teikimo veiklos vykdymui, arba nustatomus ar panaikinamus reikalavimus, taikomus laikinai Lietuvos Respublikoje paslaugas teikiantiems valstybių narių paslaugų teikėjams, teikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1389 „Dėl Informacijos ir pranešimų apie nustatomus Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus, taikomus teisės teikti paslaugas įgijimui ar paslaugų teikimo veiklos vykdymui, arba nustatomus

☐ Pranešimas Europos Komisijai teiktinas.

☒ Pranešimas Europos Komisijai neteiktinas.

9. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas[4] (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Atliktas Įstatymo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas (*pateikiamos nutarimo projekto poveikio vertinimo rezultatų išvados – apibendrinta informacija, kurioje nurodomas numatomo teisinio reguliavimo tikslas, galimas teigiamas ir (ar) neigiamas Projekto poveikis kiekvienu vertinimo aspektu, kur įmanoma, pagrįstas atliktais skaičiavimais; jeigu atliekamas Projekto poveikio aplinkai ir klimato kaitai vertinimas*[5]*, kokybiškai ir (ar) kiekybiškai įvertinamas ir aprašomas galimas poveikis aplinkai ir klimato kaitai*[6]*; dėl poveikio aplinkai ir klimato kaitai vertinimo konsultuoja Aplinkos apsaugos agentūra*[7]).

☒ Įstatymo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

☐ Ši informacija nurodoma aiškinamajame rašte (*Lietuvos Respublikos Seimui teiktinų įstatymų ar kitų Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų projektų poveikio vertinimo rezultatai pateikiami aiškinamajame rašte vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 135 straipsnyje nustatytais reikalavimais*).

10. Teisės aktai, kuriuos reikės priimti, pakeisti arba pripažinti netekusiais galios (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Įstatymo projektui įtraukti į teisės sistemą kitų teisės aktų priimti nereikės.

☐ Įstatymo projektui įtraukti į teisės sistemą reikės priimti šiuos teisės aktus: (*išvardijama*).

☒ Ši informacija nurodoma aiškinamajame rašte (*kai teikiamas įstatymo projektas*).

11. Informacija apie sąvokų įvertinimą Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka (pažymimas tinkamas variantas)

☒ Įstatymo projekte naujų sąvokų nėra.

☐ Įstatymo projekte vartojamos sąvokos aprobuotos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

☐ Ši informacija nurodoma aiškinamajame rašte (*kai teikiamas įstatymo projektas*).

12. Kita reikalinga informacija

-

13. Konsultavimasis su visuomene[8] **interneto svetainėje epilietis.lrv.lt** (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Įstatymo projektas viešosioms konsultacijoms skelbtas interneto svetainėje epilietis.lrv.lt , kur pastabas ir pasiūlymus nuo 202.. m. ... ... d. iki 202.. m. ... ... d. galėjo teikti visi suinteresuoti asmenys (*nurodomas konsultavimosi tikslas (tikslai), būdas (būdai), suinteresuoti asmenys, su kuriais konsultuotasi, konsultavimosi trukmė ir apibendrinti konsultavimosi rezultatai – pateikiamos bendros (agreguotos) viešųjų konsultacijų dalyvių nuomonių tendencijos, nurodoma, kaip į konsultavimosi su visuomene rezultatus atsižvelgta Įstatymo projekte*) (**arba** Įstatymo projektas viešosioms konsultacijoms paskelbtas (**arba** bus skelbiamas) interneto svetainėje epilietis.lrv.lt, kur pastabas ir pasiūlymus gali teikti (**arba** galės teikti) visi suinteresuoti asmenys (*nurodomas konsultavimosi tikslas (tikslai), būdas (būdai), suinteresuoti asmenys ir konsultavimosi trukmė*).

---

ar panaikinamus reikalavimus, taikomus laikinai Lietuvos Respublikoje paslaugas teikiantiems valstybių narių paslaugų teikėjams, teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

[4] Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktas.

[5] Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 17[1] ir 35 punktai.

[6] Teisėkūros poveikio aplinkai ir klimato kaitai (*ex ante*) vertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. D1-57 „Dėl Teisėkūros poveikio aplinkai ir klimato kaitai (*ex ante*) vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

[7] https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/teisekuros-poveikio-vertinimas/

[8] https://epilietis.lrv.lt/lt/.

☒ Įstatymo projektas nebuvo skelbtas viešosioms konsultacijoms interneto svetainėje epilietis.lrv.lt.

14. Derinimas su suinteresuotomis institucijomis ir suinteresuotais asmenimis

Įstatymo projektas buvo skelbiamas Teisės aktų informacinėje sistemoje ir Susisiekimo ministerijos interneto svetainėje. Visi suinteresuoti asmenys galėjo teikti pastabas ir pasiūlymus 10 darbo dienų nuo Įstatymo projekto paskelbimo. Įstatymo projektas derintas su Finansų ministerija, Teisingumo ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Aplinkos ministerija, VšĮ Centrine projektų valdymo agentūra, asociacija „Lietuvos keliai“, AB „Via Lietuva“. Aplinkos ministerija projektą suderino be pastabų. Dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, parengta derinimo pažyma.

15. Įstatymo projekto rengėjai

Įstatymo projektą parengė Susisiekimo ministerijos Kelių transporto grupės (vadovas Dmitrijus Bialas, tel. +370 659 17473, el. p. dmitrij.bial@sumin.lt) vyriausiasis patarėjas Tomas Pilukas (tel. +370 693 33041, el. p. tomas.pilukas@sumin.lt) ir vyresnioji patarėja Jūratė Bogdevičienė (tel. +370 615 20659, el. p. jurate.bogdeviciene@sumin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Įstatymo projektas, 2 lapai.
2. Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 3 lapai.
3. Nutarimo projektas, 1 lapas.
4. Aiškinamasis raštas, 5 lapai.
5. Derinimo pažyma, 15 lapų.

Susisiekimo ministras Juras Taminskas

T. Pilukas, tel. +370 693 33041, el. p. tomas.pilukas@sumin.lt
J. Bogdevičienė, tel. +370 615 20659, el. p. jurate.bogdeviciene@sumin.lt